

Proiect al UE "Asistență tehnică pentru Suportul Bugetar Sectorial - stimularea economică în Zonele Rurale (ESRA) - Republica Moldova"

Acest proiect este finantat de Uniunea Europeană

Proiect este implementat de un grup de companii de consultanță condus de GFA Consulting Group

Prezentarea proiectului

Joi 29 ianuarie 2015

Chișinău

Scopul prezentării

- De a informa cu privire la principalele caracteristici ale proiectului de AT ESRA în cadrul atelierului de inițiere privind reforma socială PSB, desfășurat Joi 29 ianuarie 2015, cu accent special pe următoarele aspecte:
  - ✓ Care sunt activitățile Proiectului de AT pentru Suportul Bugetar Sectorial ESRA?
  - ✓ Sisteme interne de M & E a PSB elaborate și implementate de către Proiectul de AT ESRA

PSB ESRA - Date și Cifre:

- Bugetul Total: 72 milioane Euro din care +/- 4 milioane Euro pentru asistență tehnică și evaluare;
- Durata: 2010-2014
- 4 Plăți principale (una fixă și patru variabile)
- Principalul document este Acordul de Finanțare al PSB ESRA și anexele contractuale, în special Prevederile Tehnice și Administrative (PTA)

Modalitatea de implementare a PSB ESRA

- Guvernul Republicii Moldova și UE semnează **un Acord de Finanțare/Anexe Contractuale**, care stipulează obligațiunile ambilor parteneri, condițiile și procedurile de efectuare a plăților
- Transferurile se efectuează (**tranșele/ratele se eliberează**) doar după ce Guvernul Republicii Moldova îndeplinește toate **condițiile convenite pentru efectuarea plății.**
- Respectarea condițiilor este evaluată de către o misiune de revizuire independentă, Delegația UE și serviciile sediului central al UE.

Cum se efectuează plățile (tipuri de tranșe)

- Există două tipuri de tranșe:
  - **Tranșe fixe** cu o valoare fixă, specificată în prealabil în cadrul Acordului de Finanțare. Ele sunt plătite în întregime (în cazul în care sunt îndeplinite toate condițiile) sau deloc (în cazul în care nu sunt îndeplinite una sau mai multe condiții)
  - **Tranșe variabile** cu o valoare maximă, specificată în prealabil în cadrul Acordului de Finanțare. Ele pot fi alocate integral sau parțial, în funcție de gradul de îndeplinire a condițiilor stipulate pentru tranșe individuale

Condiții pentru efectuarea plăților

- Există două tipuri de condiții:
  - **Condiții generale** (sau criterii de eligibilitate pentru primirea suportului bugetar)
    - Aceste condiții sunt aplicate la toate tipurile de tranșe
  - **Condiții specifice** (sau criterii de performanță și indicatori stabiliți în cadrul programului sectorial al Guvernului)
    - Aceste condiții sunt aplicate la tranșele individuale, fixe sau variabile

Condiții generale/criterii de eligibilitate pentru PSB ESRA

- Condițiile generale sunt monitorizate pentru a asigura respectarea criteriilor de eligibilitate pe durata implementării PSB și înainte efectuării plăților
  - **Politică națională / sectorială** bine definită în vigoare sau în curs de implementare
  - Program credibil și relevant pentru îmbunătățirea **managementului financiar public** în vigoare sau în curs de implementare
  - **Politică macroeconomică** orientată spre stabilitate în vigoare sau în curs de implementare
  - (Nou) Mecanism de asigurare a **transparenței și de supraveghere a bugetului** în vigoare sau în curs de implementare, care prevede disponibilitatea și calitatea informațiilor

Condiții specifice/obiective de reformare a sectorului

- Aceste condiții specifice se referă la criterii și indicatori specifici de performanță
- Este de preferat ca acești indicatori să fie "orientați spre rezultate/realizări"
  - Totuși, e posibil să fie aplicați și indicatorii de proces, care pot fi incluși în Acordul de Finanțare
- Condițiile specifice sau obiectivele unor reforme vaste pot fi împărțite în activități sau criterii de evaluare a gradului de îndeplinire a condițiilor

Evaluarea îndeplinirii condițiilor pentru tranșele variabile

- Fiecare condiție specifică are o **pondere** în suma totală a tranșei variabile
  - În cazul în care condiția este **îndeplinită**, atunci se acordă un punct scor egal cu 1;
  - În cazul în care condiția nu este îndeplinită, dar sunt evidente **progrese considerabile**, atunci se acordă un punct scor egal cu 0,5; și
  - În cazul în care condiția **nu este îndeplinită** și progresul este neglijabil, atunci se acordă un punct scor de egal cu 0.
- Punctele de scor menționate mai sus se înmulțește cu ponderea stabilită pentru a determina suma care trebuie plătită

Calcul ipotetic (tranșa variabilă maximă este de 20 de milioane Euro)

Condiții	Pondere (%)	Suma maximă (milioane Euro)	Scor	Spre plată (mln Euro)
Condiția 1	25	5	1	5
Condiția 2	25	5	0.5	2.5
Condiția 3	20	4	1	4
Condiția 4	20	4	0	0
Condiția 5	10	2	0.5	1
Total	100	20		12

Componente specifice a PSB ESRA (2014)

Componente pentru tranșe variabile în valoare de 12 mln Euro (2014)	Pondere (%)	Valoare totală maximă
☐ Sprijin pentru Programul Național de Abilitare Economică a Tinerilor (PNAET/MF) MF	15	1 800 000
☐ Sprijin pentru Sistemul Național de Garantare a Împrumuturilor (LGS) (ODIMM / MM)	10	1 200 000
☐ Sprijin pentru Programul de Atragerea a Remitențelor Migrantilor în Economia Reală a Republicii Moldova (PARE 1 + 1) (ODIMM / MM)	20	2 400 000
☐ Sprijin pentru Schema de granturi a Agenției de Intervenții și Plăți în Agricultură (AIPA / MAIA)	45	5 400 000
☐ Sprijin continuu la crearea incubatoarelor de afaceri în Republica Moldova (ODIMM / MM)	10	1 200 000
Total	100	12 000 000

Exemplu de calcul pentru tranșa variabilă (componenta PNAET)

Condiții specifice pentru componenta PNAET în 2014	Criteriu de referință	Actual	Rata de realizare (1/0.5/0)	Pondere (%)	Valoare maximă (mln euro)	Valoare reală (mln Euro)
➤ Număr de afaceri rurale nou create	125	213	1	7	0.84	0.84
➤ Număr de locuri de muncă nou create	375	381	1	5	0.6	0.6
➤ Număr de persoane care participă la evenimentele de conștientizare în programul PNAET	500	291	0.5	3	0.36	0.18
Total				15	1.8	1.62

Principalele caracteristici ale proiectului de AT ESRA -1

- Lansarea proiectului: 20.12.2011
- Durata Proiectului: 42 months;
- Valoarea Proiectului: +/- 3.7 mln Euro
- Beneficiarii principali: ME (lider), MAIA și MF;
- Alți beneficiari: Alte organizații de finanțare/creditare pentru IMM-uri, ODIMM, piața en-gros din Chișinău, ADR, Biroul de Statistică din Republica Moldova, școli VET, etc.

Principalele caracteristici ale proiectului de AT ESRA -2

- Inputurile Proiectului:
  - 4 experți-cheie internaționali :
    1. Philip Santens – Lider de echipă;
    2. Vincent Williams - ÎMM(ME);
    3. Martin Struck – Agricultură (MAFI);
    4. Gnel Sedrakyan – PFM (MF);
  - Echipă de ETS seniori și juniori (internaționali și locali)

Obiectivele Proiectului

- Obiectivele proiectului sunt racordate la obiectivele PBS ESRA, și anume:
  - 1) politici economice mai bune la nivel de țară/nivel de sector (ME);
  - 2) Creșterea activităților de afaceri în zonele rurale (ME și MAIA);
  - 3) îmbunătățirea sistemelor de MFP (MF).

„Astfel, proiectul va sprijini beneficiarii la realizarea Matricei de Politici PSB/PTA”

Implementare – Abordare

- Proiectul acordă asistență în realizarea indicatorilor din Matricea de Politici și PTA prin consiliere și sprijin, iar uneori, execută de facto sarcinile beneficiarilor, ca parte a unui efort de consolidare a capacităților;
- Asigură realizarea progresului printr-un sistem de monitorizare și evaluare bazat pe indicatori, în cadrul căruia există și niște criterii de referință, și Surse de Verificare (SV).

Sistemul de M & E a PSB ESRA(1)

- Urmează criteriile DAC (design, eficiență, eficacitate, durabilitatea impactului);
- Doi experți în monitorizare și evaluare mobilizați pe toată durata proiectului în mod intermitent;
- Proceduri de M & E efectuate la fiecare șase luni și, în caz de identificare a unor probleme, în mod ad-hoc;
- Ședințe ale Comitetului de Coordonare a Programului (CCP) sau Grupului Tehnic de Lucru (GTL) convocate pe baza rapoartelor interne de M & E

Sistemul de M & E a PSB (2)

- Comitetul de Coordonare al Programului (CCP) este format din beneficiari ai PSB, la nivel politic (Vice-ministru sau secretar de stat) și la nivel operațional (șefi de departamente);
- Grupul de lucru (GL) este format din reprezentanți ai beneficiarilor la nivel operațional (șefi de departamente), dar ....

CCP și GL sunt întotdeauna conduși de Vice-ministru sau Ministru

Sistemul de M & E a PSB (3)

- Sistemul de M & E internă servește ca puncte de referință pentru evaluarea progresului la îndeplinirea condițiilor specifice de primire a tranșelor;
- Fiecare raport intern de M & E conține:
  - Evaluarea progresului realizat/ pe indicator pe componentă;
  - Evaluarea plăților curente/ pe indicator și pe componentă
  - Extrapolarea plăților anticipate/ pe componentă/pe întreg program la sfârșitul anului
  - Sugestii cu privire la măsuri de corijare în cazul în care nu s-au realizat 100% / pe componentă/beneficiar

Trei elemente-cheie ale succesului PSB

- Fiecare să dețină un exemplar (tradus) a Condițiilor Specifice pentru tranșe, iar Ministrul/ Vice-ministrul să emită un ordin, prin care să numească persoanele responsabile pentru realizarea condițiilor specifice și termenele-limită;
- Proiectul de AT va trebui să efectueze la fiecare șase luni sau ad-hoc misiuni de evaluare și să prezinte rezultatele în cadrul ședințelor CČP/GL;
- La calcularea bugetelor de stat în formula $n + 1$ să fie luate în considerare resursele necesare pentru a realiza condițiile specifice $n + 1$.

Vă mulțumesc!

**Proiect UE: AT pentru Suportul Bugetar Sectorial ESRA
- Republica Moldova –**

**Stefan Cel Mare, 180
MD-2008 Chisinau
Moldova**

**Philip Santens: Lider de Echipă
Mobile: +373 68 269 474**

E-mail: philip.santens@gfa-esra.md or philip.santens@gfa-group.de